

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 257/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **BPT LEASING, a.s.**, Drieňová 34, Bratislava, zastúpeného Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom, Rožňavská 2, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/44/2023 z 28. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktoré navrhuje zrušiť a zároveň žiada priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a ostatných listín vyplýva, že sťažovateľ v postavení záložného veriteľa uzatvoril 30. marca 2015 záložnú zmluvu so spoločnosťou SK Machineri, s.r.o. Predmet záložného práva (záloh) tvorili nehnuteľnosti, ktoré táto spoločnosť nadobudla z titulu kúpnej zmluvy z 11. júla 2013 od spoločnosti ECOBAU GROUP, a.s. (ďalej len „úpadca“). Na majetok úpadcu bol 31. júla 2015 vyhlásený konkurz. Konkurzný správca úpadcu 8. februára 2016 odstúpil od kúpnej zmluvy z 11. júla 2013 uzavretej medzi úpadcom (ako predávajúcim) a spoločnosťou SK Machineri, s.r.o. (ako kupujúcim), z dôvodu nezaplatenia kúpnej ceny zo strany kupujúceho.

3. Dňa 19. septembra 2017 sa na návrh sťažovateľa realizovala dobrovoľná dražba podľa zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov

(ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“) na vykonanie záložného práva k nehnuteľnostiam tvoriacim záloh. Konkurzný správca úpadcu podal 19. decembra 2017 žalobu o neplatnosť dobrovoľnej dražby, najmä z dôvodov, že sa v rámci dobrovoľnej dražby nekonalo s úpadcom ako s vlastníkom zálohu a že sťažovateľovi zaniklo záložné právo z dôvodu jeho neprihlásenia do konkurzu v zmysle § 28 ods. 8 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“). Správca argumentoval, že na základe odstúpenia od kúpnej zmluvy z 11. júla 2013 sa úpadca stal opätovným vlastníkom predmetu dražby. Správca zároveň z opatrnosti v jednoročnej prekluzívnej lehote podľa § 57 ods. 2 zákona o konkurze podal vo vzťahu ku kúpnej zmluve ako odporovateľnému právnomu úkonu odporovaciu žalobu a požiadal príslušný Okresný úrad Lučenec, katastrálny odbor v tejto súvislosti o vyznačenie poznámky o uplatnení objektívneho odporového práva na príslušnom súde a o vedení konania o určenie neúčinnosti právnych úkonov.

4. Okresný súd Lučenec (v poradí druhým) rozsudkom č. k. 13Cb/158/2017-372 zo 4. marca 2019 v znení opravného uznesenia č. k. 13Cb/158/2017-713 z 5. októbra 2020 žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby zamietol. Súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie najmä tým, že odstúpenie od kúpnej zmluvy vykonané listom žalobcu z 8. februára 2016 mohlo medzi zmluvnými stranami vyvolať jedine záväzkovo-právne účinky, avšak k vecnoprávnym účinkom, tzn. k navráteniu vlastníckeho práva pôvodnému predávajúcemu nedošlo. Z uvedeného dôvodu nebolo možné konštatovať, že na základe takéhoto úkonu by sa žalobca skutočne stal vlastníkom predmetných nehnuteľností. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že žalobca nie je aktívne legitimovaný podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách na podanie takejto žaloby. Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcu rozsudkom č. k. 43Cob/53/2019-535 z 30. mája 2019 v znení opravného uznesenia č. k. 43Cob/53/2019-704 z 20. augusta 2020 rozsudok okresného súdu potvrdil.

5. Najvyšší súd v konaní o dovolaní žalobcu uznesením sp. zn. 2Obdo/99/2020 z 23. marca 2022 rozsudok krajského súdu v znení opravného uznesenia a v spojení s rozsudkom okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

6. Dovolací súd sa nestotožnil s právnym posúdením konajúcich súdov o účinkoch odstúpenia od kúpnej zmluvy, ktoré má podľa ich záverov za následok zánik len záväzkovo-právneho vzťahu, a nie tiež zánik vecného práva, ktoré vzniklo vkladom do katastra nehnuteľností po príslušnom konaní a rozhodnutí správneho orgánu. S odkazom na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžo/229/2010 z 20. júla 2011, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod publikačným číslom 81/2014 dovolací súd uzavrel, že obligačné účinky prevodu vlastníctva k nehnuteľnosti trvajú len do doby, keď sú nahradené účinkami vecnoprávnymi. Odstúpenie od zmluvy je právnym inštitútom, v dôsledku uplatnenia ktorého sa zmluva zrušuje „od začiatku“ (*ex tunc*). Podľa dovolacieho súdu jednostranné odstúpenie od kúpnej zmluvy má aj vecnoprávne účinky *erga omnes*, nielen účinky obligačné *inter partes*. V dôsledku odstúpenia sa obnovuje pôvodný stav, t. j. zo zákona sa obnovuje vlastnícke právo prevodcu (predávajúceho), a to samotným právnym úkonom odstúpenia od zmluvy za predpokladu, že vlastníctvo predmetu kúpy nebolo pred odstúpením od zmluvy dobromyseľne nadobudnuté treťou osobou. K udeleniu príklepu v dobrovoľnej dražbe ako originárnemu spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva, keď je potrebné vziať na zreteľ aj dobromyseľnosť vydražiteľa, najvyšší súd uvádza, že hoci príklep v dražbe bol už judikatúrou označený za spôsob originárneho nadobudnutia

vlastníckeho práva (dobromyseľným) vydražiteľom (napr. II. ÚS 289/2008), takáto paralela neobstojí v prípade príklepu udeleného na dobrovoľnej dražbe, a to pre rozličné účinky dražby vykonanej v rámci exekučného konania (keď dochádza k výkonu verejnej moci súdnym exekútorom) a dražby vykonanej podľa zákona o dobrovoľných dražbách, ktorá má súkromnoprávny charakter. Zo znenia zákona o dobrovoľných dražbách nemožno vyvodiť záver o tom, že by dobrovoľná dražba mala viesť k nadobudnutiu vlastníckeho práva aj od nevlastníka, a teda že by došlo k prelomeniu zásady *nemo plus iuris*. V tejto súvislosti dovolací súd poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 448/2010 z 13. apríla 2011 a rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2MCdo/20/2011 z 18. decembra 2012.

7. Okresný súd v novom konaní po vrátení veci rozhodol rozsudkom č. k. 13Cb/30/2022-944 zo 17. októbra 2022, že dobrovoľná dražba je neplatná. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v kontexte namietanej aktívnej legitimácie žalobcu odôvodnil tým, že žalovaní podľa neho neuniesli dôkazné bremeno, ktorým by preukázali tvrdenie, že došlo k zaplateniu kúpnej ceny kupujúcim SK Machineri, s.r.o. Okresný súd zastával názor, že v tomto prípade od žalobcu nie je možné ani požadovať negatívny dôkaz, ktorý by preukazoval jeho tvrdenie, že kúpna cena zaplatená nebola. Odhliadnuc od už uvedeného však jednostranný úkon odstúpenia od kúpnej zmluvy ani jednou zo strán hmotnoprávneho vzťahu namietaný nebol. Nebola podaná žaloba o určenie neplatnosti takéhoto odstúpenia ako jediný legitímny spôsob, ktorým by neplatnosť jednostranného odstúpenia mohla byť napadnutá. Za takéhoto stavu okresný súd zastával názor, že odstúpenie nadobudlo obligáčne, ako aj vecnoprávne účinky, a teda odstúpením od zmluvy nadobudol žalobca vlastnícke právo späť. Krajský súd rozhodol o odvolaniach žalovaných 1, 2 a 3 rozsudkom č. k. 43Cob/6/2023-1065 z 9. marca 2023, ktorým rozsudok okresného súdu potvrdil.

8. Sťažovateľ (vystupujúci v procesnom postavení žalovaného 1) podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodňoval podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Pri dôvodoch dovolania podľa § 420 písm. f) CSP napádal spôsob hodnotenia dôkazov a argumentačné medzery v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý podľa neho predovšetkým nezohľadnil dobromyseľnosť žalovaných 1 až 3 pri výkone záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Dovolací súd k namietanému spôsobu hodnotenia dôkazov a nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom uviedol, že k zásahu do práva na spravodlivý proces, a tým aj k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 431 CSP, odkazujúc na § 420 písm. f) CSP, môže dôjsť výlučne na podklade hodnotenia dôkazov, ktoré je možné označiť za arbitrárne, ktoré je bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu alebo ktorého odôvodnenie je extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 200/2012, I. ÚS 51/2020). Dovolací súd však po preskúmaní rozhodnutia odvolacieho súdu nedospel k záveru, že by ho bolo možné považovať za arbitrárne, svojvoľné či extrémne nelogické. Dovolacie námietky týkajúce sa právneho posúdenia veci a smerujúce k napadnutiu právneho záveru konajúcich súdov o nemožnosti prelomenia právnej zásady *nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet* (nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako má sám) nezakladajú vadu zmätočnosti, keďže sa netýkajú konkrétneho procesného postupu súdu. Tento právny záver a jeho odôvodnenie by mohli byť s prihliadnutím na už uvedené subsumované pod dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP výlučne v prípade, keby bol tento záver svojvoľný, arbitrárny alebo extrémne nelogický. Dovolací súd

dospel v uvedenom kontexte k záveru, že rozhodnutia konajúcich súdov sú riadne odôvodnené, a v ich obsahu neidentifikoval žiadne argumentačné medzery.

9. Vo vzťahu k namietanému dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 CSP sťažovateľ bližšie nekonkretizoval, či ním vymedzená právna otázka spadá pod písm. a), b) alebo c) predmetného ustanovenia. Z obsahu podaného dovolania dovolací súd vyvodil, že sťažovateľ v dovolaní namietal právnu otázku, ktorá by po zovšeobecnení mohla znieť takto: *„Má odstúpenie od kúpnej zmluvy predávajúcim spätné účinky spôsobujúce aj neplatnosť záložného práva zriadeného kupujúcim na predmete kúpy pred tým, ako predávajúci od kúpnej zmluvy odstúpil?“* Dovolací súd v uvedenom kontexte dospel k záveru, že dovolateľom vymedzenú právnu otázku nie je možné považovať za kľúčovú, spôsobilú akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej. Pre posúdenie dôvodov na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby nebolo rozhodujúce posúdenie platnosti zriadeného záložného práva. Dovolací súd sa v napadnutom uznesení stotožnil s konajúcimi súdmi, že rozhodujúcou a kľúčovou bola právna otázka porušenia zákona o dobrovoľných dražbách spočívajúca v neúčasti vlastníka predmetu dražby na dobrovoľnej dražbe (s prihliadnutím na skutkový záver o účinnom odstúpení od kúpnej zmluvy s právnym záverom o jeho vecnoprávných účinkoch) a konštatovaná nemožnosť nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetu dražby na dobrovoľnej dražbe od nevlastníka. Sťažovateľ však túto právnu otázku zásadného významu v dovolaní nenamietal, preto dovolací súd dospel k záveru o neprípustnosti podaného dovolania z dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Sťažovateľ namieta, že napadnutým uznesením dovolacieho súdu malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jadro sťažnostnej argumentácie sťažovateľa je založené na nasledujúcich námietkach: i) nezohľadnenie zlomyseľného konania správcu úpadcu a ii) nezohľadnenie tvrdenej dobromyseľnosti na strane vydražiteľa a sťažovateľa (záložného veriteľa).

11. V súvislosti so zlomyseľným konaním správcu úpadcu sťažovateľ namieta, že správca porušil povinnosť spísať všetok majetok úpadcu, ktorý považuje za súčasť konkurznej podstaty (a súpis publikovať). Správca odstúpil od kúpnej zmluvy 8. februára 2016, avšak dotknutý majetok spísal až 22. novembra 2017, teda skoro po 2 rokoch. V tomto medziobdobí sa na návrh sťažovateľa ako záložného veriteľa uskutočnila dražba, v ktorej nadobudol majetok vydražiteľ VÁHOSTAV-SK, a.s. Sťažovateľ považuje právny názor obsiahnutý v bode 84 odôvodnenia napadnutého uznesenia dovolacieho súdu, podľa ktorého nie je skúmanie konania správcu konkurznej podstaty pre toto konanie relevantné, za sofistikované zdôvodňovanie zjavnej nespravodlivosti. Sťažovateľ ďalej namieta, že správca pol roka po odstúpení od kúpnej zmluvy túto napadol odporovacou žalobou, čo malo podľa názoru sťažovateľa evokovať, že správca existenciu kúpnej zmluvy uznáva, keďže odporovať možno iba platnej (jestvujúcej) zmluve. Správca podľa názoru sťažovateľa nielenže zatajil skutočnosť, že záloh patrí do konkurznej podstaty, ale ešte aj konal spôsobom, ktorý aktívne vyvolával dojem, že k žiadnemu odstúpeniu nedošlo. Sťažovateľ zdôrazňuje, že ak by mal vedomosť o odstúpení od kúpnej zmluvy, tak by dobrovoľnú dražbu neinicioval, ale prihlásil by si

svoju zabezpečenú pohľadávku do konkurzu, keďže majetok patriaci do konkurznej podstaty môže speňažovať len správca.

12. Pokiaľ ide o nezohľadnenie tvrdenej dobromyseľnosti na strane vydražiteľa a sťažovateľa (záložného veriteľa) zo strany dovolacieho súdu, sťažovateľ argumentuje potrebou hľadania spravodlivej rovnováhy medzi právami dvoch zabezpečených veriteľov, keďže podľa názoru sťažovateľa v prejednávanej veci nedochádza ku kolízii ochrany vlastníckeho práva a ochrany dobromyseľného nadobúdateľa. Podľa názoru sťažovateľa ak predávajúci odstúpením od kúpnej zmluvy pre nezaplatenie kúpnej ceny získava späť vlastnícke právo, *de facto* vymáha svoju pohľadávku spôsobom obdobným výkonu záložného práva podľa § 151j ods. 3 Občianskeho zákonníka, t. j. získaním vlastníctva zálohu. Na druhej strane stoja práva sťažovateľa ako záložného veriteľa, ktorého pohľadávka je zabezpečená tou istou vecou. Sťažovateľ ďalej namieta, že dobromyseľnosť na strane vydražiteľa aj na strane záložného veriteľa ako navrhovateľa dražby nevyklučuje poznámka o odporovacej žalobe, ktorú dal na príslušný list vlastníctva zapísať správca. V tejto súvislosti popisuje vzťah odporovacej žaloby a platnosti právneho úkonu. Sťažovateľ uvádza, že nemal odkiaľ vedieť, že správca považuje záloh za súčasť konkurznej podstaty.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom skúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

14. V nadväznosti na preskúmanie argumentačného základu ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie dovolacieho súdu nevykazuje znaky porušenia základných práv sťažovateľa.

15. Napadnuté uznesenie dovolacieho súdu nevykazuje znaky porušenia základných práv sťažovateľa, pokiaľ ide o spôsob, akým sa dovolací súd vysporiadal s jeho argumentáciou týkajúcou sa prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Sťažovateľ v tejto súvislosti namietal spôsob hodnotenia dôkazov a argumentačné medzery v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý podľa neho predovšetkým nezohľadnil dobromyseľnosť žalovaných 1 až 3 pri výkone záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Dovolací súd sa s dovolacími námietkami kvalifikovane vysporiadal v bodoch 80 až 82 napadnutého uznesenia, zdôrazňujúc, že odvolaciemu súdu nemožno pričítať také hodnotenie dôkazov, ktoré by bolo možné označiť za arbitrárne, svojvoľné alebo ktoré by bolo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti. Prípustnosť dovolania v kontexte § 420 písm. f) CSP rovnako nemôžu zakladať ani námietky sťažovateľa týkajúce sa právneho posúdenia (ne)dobromyseľnosti žalovaných, keďže sa neviažu na konkrétny procesný postup súdu. Ústavný súd považuje závery najvyššieho súdu

za konzistentné, zrozumiteľné a zodpovedajúce požiadavkám na kvalitu a úplnosť odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Navyše otázka posúdenia добromyseľnosti spadá pod právne posúdenie veci.

16. Sťažovateľ dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 CSP bez toho, aby bližšie konkretizoval, či ním vymedzená právna otázka spadá pod písm. a), b) alebo c) predmetného ustanovenia. Ústavný súd sa stotožňuje so záverom najvyššieho súdu, že sťažovateľ v dovolaní výslovne neoznačil právnu otázku spĺňajúcu atribúty predpokladané v § 421 ods. 1 CSP. Zároveň hodnotí ako ústavne súladný postup dovolacieho súdu, ktorý právnu otázku vyabstrahoval z obsahu dovolania takto: „*Má odstúpenie od kúpnej zmluvy predávajúcim spätné účinky spôsobujúce aj neplatnosť záložného práva zriadeného kupujúcim na predmete kúpy pred tým, ako predávajúci od kúpnej zmluvy odstúpil?*“ (bod 88 odôvodnenia napadnutého uznesenia).

17. Ústavný súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so záverom dovolacieho súdu, podľa ktorého nemožno ustáliť, že by sťažovateľom vymedzená právna otázka mohla byť považovaná za kľúčovú, resp. spôsobilú akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej. Z obsahového hľadiska teda dovolanie podané sťažovateľom nespĺňalo podmienky na to, aby dovolací súd mohol realizovať meritórny prieskum v kontexte § 421 ods. 1 CSP. Pre rozhodnutie o prípustnosti dovolania je nevyhnutné nastolenú právnu otázku premerať kritériom relevancie pre rozhodovanú vec (obdobne pozri IV. ÚS 79/2023, IV. ÚS 85/2025). Dovolací súd sa s otázkou relevancie otázky nastolenej sťažovateľom vysporiadal ústavne konformným spôsobom v bodoch 89 až 91 odôvodnenia napadnutého uznesenia, pričom dospel k vecne správne mu záveru o tom, že vymedzená právna otázka nemá žiaden vplyv na meritórne rozhodnutie.

18. Záver o ústavnej neudržateľnosti napadnutého uznesenia nie je spôsobilá privodiť sťažnostná argumentácia o nezohľadnení namietaného zlomyseľného konania správcu. Ústavný súd sa v tomto smere stotožňuje so závermi dovolacieho súdu (bod 84 odôvodnenia napadnutého uznesenia) a odvolacieho súdu (body 84 a 85 rozsudku odvolacieho súdu), podľa ktorých skúmanie konania správcu úpadcu nebolo relevantné pre konanie o neplatnosť dražby. Skúmanie konania správcu úpadcu v kontexte skutočností opísaných najmä v čl. II a III ústavnej sťažnosti môže byť relevantné pri posudzovaní jeho zodpovednosti v prípadnom spore o náhradu škody, prípadne v konaní vedenom na príslušnom orgáne dohľadu nad výkonom správčovskej činnosti v zmysle zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré mal sťažovateľ možnosť proti správcovi iniciovať.

19. V súvislosti so sťažnostnou argumentáciou o nezohľadnení tvrdenej добromyseľnosti na strane vydražiteľa a sťažovateľa (záložného veriteľa) zo strany dovolacieho súdu ústavný súd zdôrazňuje, že добromyseľnosť je relevantná len v prípade nadobudnutia vlastníckeho práva v zákonom vymedzených prípadoch, medzi ktoré nemožno zaradiť príklep licitátora na dobrovoľnej dražbe. Otázka nemožnosti nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka na dobrovoľnej dražbe bola s konečnou platnosťou vyriešená v uznesení dovolacieho súdu sp. zn. 2Obdo/99/2020 z 23. marca 2022, pričom toto uznesenie už bolo podrobené kontrole z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti a ani ústavný súd nedospel k záveru o porušení základných práv sťažovateľa (pozri III. ÚS 481/2022).

20. Bez ohľadu na už uvedené neobstojí ani argumentácia sťažovateľa, podľa ktorej informatívna poznámka o prebiehajúcom konaní o odporovacej žalobe zapísaná na príslušnom liste vlastníctva nevyhnutne potvrdzuje platnosť zmluvy, resp. že nevyhnutne neguje pôsobenie účinkov odstúpenia

od zmluvy. Po oboznámení sa s obsahom informatívnej poznámky týkajúcej sa nehnuteľností tvoriacich záloh sa sťažovateľ v postavení záložného veriteľa mal aktívne zaujímať o predmet a stav konania o odporovacej žalobe, keďže výsledok tohto konania mohol mať pre záložného veriteľa zásadný význam z hľadiska procedúry výkonu záložného práva. V prípade, ak by sťažovateľ postupoval s náležitou starostlivosťou, tak by sa nepochybne mal možnosť včas oboznámiť s relevantnými skutočnosťami a predísť tak neplatnému vykonaniu dražby, ako aj zániku záložného práva v dôsledku neprihlásenia pohľadávky zabezpečenej záložným právom v ustanovenej lehote. V tomto smere sa žiada poukázať aj na historickú zásadu súkromného práva „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostrážitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu tieto svoje práva strácať (podobne I. ÚS 131/2019, II. ÚS 444/2012, IV. ÚS 652/2024).

21. V nadväznosti na už uvedené ústavný súd uzatvára, že v prejednávanej veci nezistil, že by napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu ústavných práv označených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu